

DA-001-001419

Seat No. _____

B. A. (CBCS) (Sem. IV) Examination

April / May – 2015

Psychology (CORE) : Paper - VIII

(Psychology of Adjustment) (New Course)

Faculty Code : 001

Subject Code : 001419

Time : 2½ Hours]

[Total Marks : 70

સૂચના : દરેક પ્રશ્નના જવાબ મુખ્ય ઉત્તરવહીમાં આપવાના રહેશે.

1 M.C.Q.

20

(1) “વૈયક્તિક સમાયોજન એ આપણે અને આપણા વાતાવરણ વચ્ચે આંતરક્રિયા થવાની ક્રિયા છે” - આ વ્યાખ્યા કોણે આપી ?

- (A) લેહનર અને ક્યુબ (B) વુન્ટ
(C) વિલિયમ જેમ્સ (D) મેકગેઓક

(2) કુટુંબના મુખ્ય પ્રકારો કેટલા છે ?

- (A) ચાર (B) ત્રણ
(C) બે (D) પાંચ

(3) શાળાનો પ્રથમ દિવસ બાળક માટે ..... રહે છે.

- (A) પ્રસન્નતામય (B) સમસ્યારૂપ
(C) મૂંઝવણરૂપ (D) એકપણ નહીં

(4) વ્યવસાય વ્યક્તિને શું આપે છે ?

- (A) કાલ્પનિક પસંદગી (B) અભિરુચિ
(C) સંતોષ (D) કામચલાઉ પસંદગી

- (5) છોકરીઓ કઈ ઉંમરે સંપૂર્ણ જાતીય પરિપક્વતા પ્રાપ્ત કરે છે ?
 (A) 11-12 વર્ષ (B) 14-15 વર્ષ
 (C) 12-13 વર્ષ (D) 15-16 વર્ષ
- (6) સમાયોજન સુધારણા માટે લેહનર અને ક્યુબે કેટલા પ્રકાર આપ્યા છે ?
 (A) બે (B) એક
 (C) ચાર (D) ત્રણ
- (7) શાના કારણે કુટુંબમાં કટોકટી સર્જાય છે ?
 (A) અકસ્માત (B) બેકારી
 (C) બીમારી (D) યુદ્ધ
- (8) કાર્યક્ષમ અભ્યાસ, માટે કેટલા ઘટકો મહત્વના છે ?
 (A) છ (B) પાંચ
 (C) ચાર (D) ત્રણ
- (9) લેહનર અને ક્યુબે વ્યવસાયની કેટલી શરતો દર્શાવી છે ?
 (A) બે (B) ત્રણ
 (C) ચાર (D) પાંચ
- (10) કઈ ઉંમરે છોકરા-છોકરીઓ એકબીજા પ્રત્યે આકર્ષાય છે ?
 (A) 12 થી 13 વર્ષ (B) 13 થી 14 વર્ષ
 (C) 15 વર્ષ પછી (D) 14 થી 15 વર્ષ
- (11) સમાયોજન એ ..... ચાલતી પ્રક્રિયા છે.
 (A) સતત (B) અસતત
 (C) એકપક્ષી (D) એકપણ નહીં
- (12) મેકાઈવરે કુટુંબના કેટલા કાર્યો દર્શાવ્યા છે ?
 (A) બે (B) ત્રણ
 (C) ચાર (D) પાંચ
- (13) અસરકારક શિક્ષણ માટેના કેટલા પરિબળો જવાબદાર છે ?
 (A) છ (B) આઠ
 (C) દસ (D) બાર

- (14) “વ્યાવસાયિક સમાયોજનનો પ્રશ્ન કાયમી સમસ્યા છે” આવું કથન કોણે કર્યું છે ?
- (A) વિઝમેન (B) પફન બર્જર
(C) વોટ્સન (D) સ્કિનર
- (15) કઈ લગ્ન જીવનની સમસ્યા નથી ?
- (A) આર્થિક સમસ્યા (B) શારીરિક સમસ્યા
(C) મનોવૈજ્ઞાનિક સમસ્યા (D) વ્યક્તિગત સમસ્યા
- (16) સમાયોજન કેવી પ્રક્રિયા છે ?
- (A) એકપક્ષી (B) માનસિક
(C) દ્વિપક્ષી (D) એકપક્ષા નહીં
- (17) .....નો સંતોષ એ કુટુંબનું મહત્ત્વનું કાર્ય છે.
- (A) મનોવૈજ્ઞાનિક જરૂરિયાતો
(B) શારીરિક જરૂરિયાતો
(C) સામાજિક જરૂરિયાતો
(D) આર્થિક જરૂરિયાતો
- (18) ..... ના મતે એવું કંઈ નથી જે શિક્ષક ન કરી શકે.
- (A) ઓલપોર્ટ (B) બ્રાનફોર્ડ
(C) બર્ટ્રાન્ડ રસેલ (D) ડૉ. રાધાકૃષ્ણન
- (19) વ્યાવસાયિક સમાયોજનમાં ..... તફાવતો હોય છે.
- (A) બૌદ્ધિક (B) વૈયક્તિક
(C) સામાજિક (D) આર્થિક
- (20) તરૂણાવસ્થા દરમિયાન કઈ ગ્રંથિ ઝડપથી વિકસે છે ?
- (A) થાઈરોઈડ (B) એડ્રિનલ
(C) પિચ્યુટરી (D) જાતીય

2 સમાયોજન એટલે શું ? સમાયોજનના લક્ષણો ચર્ચો. 10

અથવા

2 કુટુંબ એટલે શું ? કુટુંબ જીવનની સમસ્યાઓ વર્ણવો. 10

3 વ્યવસાય સંતોષને અસર કરતાં પરિબલોની ચર્ચા કરો. 10

અથવા

3 જીવનસાથીની પસંદગીને અસર કરતાં પરિબલો વર્ણવો. 10

4 (અ) ટૂંકનોંધ લખો : (બેમાંથી એક) 8

(1) કુટુંબના કાર્યો

(2) શિક્ષક અને વિદ્યાર્થી વચ્ચેનો સંબંધ સમજાવો.

(બ) ટૂંકનોંધ લખો : (બેમાંથી એક) 8

(1) સમાયોજન સુધારણા

(2) વ્યવસાય પસંદગીને અસરકરતાં ઘટકો

5 ટૂંકમાં ઉત્તર આપો : (કોઈ પણ બે) 14

(1) એક નવીન અનુભવ તરીકે શાળા

(2) શા માટે કેટલાક લોકો લગ્ન કરતા નથી ?

(3) વ્યવસાય કરતી સ્ત્રીઓ

(4) સમાયોજનની પ્રક્રિયા.

ENGLISH VERSION

Instruction : Write all answers in main answer sheet.

1 M.C.Q.

20

- (1) Who gave the definition "Personal Adjustment is a process of interaction between ourselves and our environment" ?
(A) Lehner and Kube (B) Wundt
(C) William James (D) Macguy oak
- (2) How many main types of family ?
(A) Four (B) Three
(C) Two (D) Five
- (3) For child the first day school experience is _____
(A) Happy (B) Problematic
(C) Confused (D) None
- (4) Which is vocation gives to a person ?
(A) Fantasy choices (B) Interest
(C) Satisfaction (D) Tentative choice
- (5) In which age girls reach perfect sexual maturity ?
(A) 11-12 years (B) 14-15 years
(C) 12-13 years (D) 15-16 years
- (6) How many types of improvement of adjustment by Lehner and Kube ?
(A) Two (B) One
(C) Four (D) Three
- (7) In which reasons induced critical position in family ?
(A) Accident (B) Unemployment
(C) Illness (D) Wars

- (8) How many components are important for efficient study ?
(A) Six (B) Five
(C) Four (D) Three
- (9) How many conditions indicated in Job by Lehner and Kube ?
(A) Two (B) Three
(C) Four (D) Five
- (10) At what age do the boys and girls attract each other ?
(A) 12 to 13 years (B) 13 to 14 years
(C) After 15 years (D) 14 to 15 years
- (11) Adjustment is _____ moving process.
(A) Continuous (B) Discontinuous
(C) One way (D) None
- (12) How many functions of family according to Macawre ?
(A) Two (B) Three
(C) Four (D) Five
- (13) How many factors are responsible for effective learning ?
(A) Six (B) Eight
(C) Ten (D) Twelve
- (14) "Permanent Problem in job adjustment" who made this sentence ?
(A) Weizmann (B) Pafanbarjar
(C) Watson (D) Skinner
- (15) Which is not a problem of married life ?
(A) Economical problem
(B) Physical problem
(C) Psychological problem
(D) Personal problem

- (16) Which type is process of adjustment ?
(A) One-way (B) Mentally
(C) Two-way (D) None
- (17) _____ satisfaction is most important work of family.
(A) Psychological needs
(B) Physical needs
(C) Social needs
(D) Economical needs
- (18) According to _____ "there is nothing that teacher cannot do".
(A) Allport (B) Bran Ford
(C) Bertrand Russel (D) Dr. Radha Krishnan
- (19) Job adjustment has _____ differences.
(A) Intellectual (B) Individual
(C) Social (D) Economical
- (20) Which gland develops faster during the age of adolescent ?
(A) Thyroid (B) Adrenaline
(C) Pituitary (D) Sexual

2 What is Adjustment ? Discuss the characteristics of adjustment. **10**

OR

2 What is family ? Discuss the problems of family life. **10**

3 Explain the factors effecting of job satisfaction. **10**

OR

3 Describe the factors affecting selection of life partner. **10**

- 4 (a) Write short notes : (any one) 8
- (i) Function of family
  - (ii) Discuss the relationship of teacher and student
- (b) Write short note : (any one) 8
- (i) Improvement of Adjustment
  - (ii) Factors affecting of vocation choice
- 5 Write answers in short : (any two) 14
- (1) School – A New Experience
  - (2) Why did some people no marriage ?
  - (3) Be women vocation
  - (4) Process of adjustment
-